

Kashrus Today

Show# 202 | Jan 5th 2019

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מאכלי עובדי כוכבים סימן קיט סעיף א

החשוד לאכול דברים האסורים, בין אם הוא חשוד באיסור תורה בין אם הוא חשוד באיסור דרבנן, אין לסמוך עליו בהם; ואם נתארח עמו, לא יאכל משלו מדברים שהוא חשוד עליהם. הגה: וי"א אפילו ממי שאינו חשוד, רק שאין מכירין אותו שהוא מוחזק בכשרות, אסור לקנות ממנו יין או שאר דברים שיש לחוש לאיסור. מיהו אם נתארח אצלו, אוכל עמו (ב"י בשם הרמב"ם פ"א דמ"א ופ"ג דין כ"א).

ש"ך יורה דעה סימן קיט ס"ק א

החשוד לאכול כו'. משמע דהא דלא סמכינן עליו היינו דוקא בידוע שהוא חשוד אבל בסתם ישראל סמכינן עליו אפ"ל באיסור דאורייתא וכמ"ש הטור בד"א בחשוד אבל בסתם כל אדם הוא בחזקת כשר לאכול עמו וכן דעת הראב"ד בהשגות סוף פ"א מהמ"א וכן נראה מרש"י שכתב חנוונים שבסוריא חשידי וכ"פ ר"ל ה' חביב בתשובה סימן קכ"א ע"ש גם נ"ל ראייה לזה מהירושלמי פ"ח דשביעית הל' ב' אמר ר' יוסי לא אמרו אלא כשאינו יודע אם חשוד אם אינו חשוד הא דבר ברי שהוא חשוד אסור כו' ע"ש ולא כדעת הרמב"ם (והוא הי"א שהביא הרב דס"ל) דבעינן דוקא שיכירו אותו שהוא מוחזק בכשרות וכ"כ בד"מ דהמנהג אינו כדעת הרמב"ם אלא דמחזיקים כל אדם בחזקת כשרות עכ"ל אבל קשה שהרי בסימנים המיוחדים בס"א א' פסק המחבר כהרמב"ם דבעינן שיהא השוחט נאמן ובב"י שם כתב דהיינו דלא כדעת המרדכי שכתב שא"צ דסתם ישראל בחזקת כשרות הוא וכן בס"ס ס"ה כתב וז"ל אין לוקחין בשר מכל טבח ששוחט לעצמו ומוכר אא"כ היה מוחזק בכשרות עכ"ל והוא ל' הרמב"ם פ"ח מהמ"א וזה קשה ג"כ על הטור שבס"א ס"ה העתיק דברי הרמב"ם הנ"ל בסתם וצ"ל דדעת הט"ו לחלק דשאני טבח שוחט דשכיחא טובא וגם דיני שחיטות מרובים ובקל יכול לעשות שהייה או דרסה או שאר פסולים ואם לא הוחזק בכשרות אסור:

לחם הפנים שם

היה יחיד עבד הנביטות סכר רגוי שאין ישראל יודע האן היתה ואסור (ט"ז): **בב** ונמחק הספד ומזנה שרי' אם כלה לו שלא העליט ככ"ל (לשון שחט ישראל):
סימן קיט א אלא חשוד עליהם • אבל במוחק עליו כשחשוד על אחרים שאם יוחזק (ט"ז): **ב** וי"ל אפילו חמי' אלו חשוד • בשחט ישראל המשיט ל"א הללו • וכן דעת הט"ו דכעתם ישראל סמכינן עליו אפילו באיסור דאורייתא • ובט"ו כמש"ל אחר י"ל וזהו כדעת שתיקנו נפיקס המדינה עלן ליקח דבר מאכל או יין אלא"כ יש בידו כתב האר ברבי"ל מחזיק אב"ד שבעה בהכשר אף אם הוא מוחזק בכשרות אכן אם נאבד חזונו כתב הג"ל נהוץ ומוחק בכשרות • ולסמוך עליו אף בלא כתב (בה"י בס"א ס"ה): **ג** אסור לקנות מזונו יין • וכבר נבאר שכתב הראשונה עיקר (פ"ח): **ד** אם כתלית אכלו • אף לכתיילתו שרי להתארח אצלו • **ה** אסור לינו חשוד • פ"י דסתם חשוד למכור אינו חשוד לל"א דבר ילל

דרכי תשובה שם ס"ק ז

כיון דקיים לן בגווייהו דעצדו להא מלחא עייס ועיי צצהיי וצצליי
ריס קי זה סכי דכיון סכי הגריז דצחסיז חכו רחלין קלקול הדורות
וכי עיכ חקטו צהקנות הארלות סלח ליקח דצר מלכל או יין
מסוס ישראל חפיי הוא מוחזק צכסרות חליכ יס צידו כתצ הכסר
מליה רצ חציר צנעסה צהכסר חכן חס נלצד ממנו הכתצ חס
הוא מוחזק צכסרות חלמן לומר גהיי לו כתצ הכסר עייס ועיי
צכמות חדס כלל עיח סעיי חיי ספסק דצחסיז רחוי לכהוג כדעת
המחזיריס סלח לקנות סוס דצר חפיי דרצנן כגון יין חלב וסת
מקסס חדס סלין מכירין חוחו סחוח מוחזק צכסרות דסתח חסוד
חלפרי עור וצפרט צהיסוציס סדר סס רק ישראל חיי ומיי יודע חס
סוח כסר או חסוד וסרצס יס לחסר צדצר צחסיז וצפרט כסר ויין
ועיי נחמר וסתח סכין צלועיך חס צעל כפס חתה עייס :

בית הלל יו"ד סוף סימן סה

ביין כפ"מ סילן רכ"ס : זה חל"כ היה מוסק צכסרות :
והוא בטור כסס הרעצ"ס ועיין לקטן כפ"ק י"ט ס"א כגנ"ה ככתב
וי"א חפיי סמי סלינו ססוד רק סלינו מכירין שהוא מוסק צכסרות
אסור לקנות ממנו יין או סאר דברים שיס למסס לאיסור סיהו חס
נתארח חלנו כ"י כסס הרעצ"ס פ"א דמ"א עכ"ל . ונוה יראה
סתיקנו כפנקס המדינה סלח ליקח סוס דצר מלכל או יין חלח חס
בן שיס בידו כתוב וסתוס מלינה חכ"ד סכעשה צהכסר סקורין
כסר כריב"ל ואף חס הוא מוסק צכסרות מסוס לא סלונ חכן חס
אירע סנלצד סמנו הכתב רחיי והוא מוסק צכסרות יח להאמינו
אף כלח כתב ולסמון סלינו ככ"ל . ועיין לעיל סיען י"ס סה

תשובות והנהגות כרך ב סימן שעז

שאלה: יהודי המייצר גבינה כאן טוען שמפורסם כנאמן ואין צריך הכשר מהו

בלחה"פ קי"ט ס"ק ב' מביא תקנה מפנקס ועד ארבע ארצות, שלא לאכול מאכל או יין אפילו ממי שמוחזק בכשרות, אלא אם יש לו כתב הכשר מאיזה אב"ד, ולפ"ז אף אדם נאמן וישר וירא שמים, אין לאכול מתוצרת שלו אלא עם הכשר. וטעם הדבר נראה שאין אדם נאמן בשלו, שאינו רואה חובה לעצמו, והרב המכשיר בודק ביסודיות אם הוא ראוי לכך, ולכן תמיד צריך הכשר, ואפילו נמצא איש ישר ונאמן צריך הכשר, שאל"כ יבואו להקל גם במקרים אחרים, וראוי להחזיק התקנה שצריך הכשר דוקא .

ובש"ע יו"ד ר"ס קי"ט בהגה"ה איתא דמי שאינו חשוד רק אינו מוחזק ככשר מותר להתארח אצלו, ואסור לקנות ממנו יין או גבינה ע"ש בש"ך, הרי שאפילו שלעצמו נאמן, מ"מ לאכול לאחרים חיישינן טובא ואינו נאמן, וע"כ אין להתיר בזמננו למכור בלי הכשר מרב מפורסם שבדק ביסודיות עד שחתם על כך. ונראה עוד דבנ"ד חמיר טפי, דהיהודי אומר שהחלב אצלו בהשגחה וטוען שכל הצורך בהכשר הוא רק חומרא כיון שלדעת כמה גאונים התירו בזה"ז מטעם שהמלכות מקפידה על המערב חלב טמא, ואם כן בכה"ג שאצלו זהו רק חומרא ולדידן הלכה, אזי הוא חשוד מן הדין שאינו זהיר כדי צורך לדידן, וצריך השגחה מעולה דוקא (ובמק"א הבאתי דכאן ההיתר דפיקוח מטעם הממשלה אין בו ממשות, כיון שאפילו ימצאו אצלו חלב טמא, יכול להסתדר עם הפקיד ולשלם לו משהו ויפטרנו, ואפילו אם יגיע לבית משפט רק יקנסו אותו וגם הקנס איננו גדול, ומסתמא כדאי לו ליכנס לבית הספק ולהכניס משהו חלב טמא שלפי החוקרים מועיל שלא יתחמץ מהר, ואין להקל ח"ו כלל באיסור חלב נכרי שהגזירה במקומה ואפילו אין דבר טמא בעדרו)

ועובדא ידענא בסוחר אתרוגים מפורסם שקיבל הזמנה מחו"ל לאתרוגים בלתי מורכבים ורימה ושלה מורכבים, והודה לפני שמורכבים הם רק כיון שלדעתו זה רק חומרא ע"כ כשלא היה לו אחרים שלח מורכבים בלי פיתום, שלדעתו חומרות כאלו ראוי להחמיר רק לאנשי ירושלים וכדומה ולא לאנשים פשוטים, ושפיר הבאנו שלהאמין לאדם צריך שקודם יהיה האדם משוכנע בעצמו שזהו חיוב מדינא ולא שנוהג כן בתורת חומרא.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא עמוד ב

מאי חנוכה? דתנו רבנן: בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון, דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון. שכשנכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל, וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים. לשנה אחרת קבעום ועשאוהו ימים טובים בהלל והודאה.

שו"ת נודע ביהודה מהדורא קמא - אורח חיים סימן כד

ובדבר הצוקר קנדל שנזכר בדברי רמ"א כבר תמהו על זה כל האחרונים ואדרבה בצוקר קנדל /סוכר גבישי/ יש חשש חימוץ יותר מבצוקר פשוט. ואמנם על הצוקר הבא כמות שהוא כמו חול טרם שנעשה בו מלאכה כבר פשט המנהג שצריך להביא כתב הכשר מהמבורג או מאמשטרדם. כי לפי הנשמע שם במקום גדולו הקמח יותר ביוקר כפלי כפלים מהצוקר ולכן אין בו חשש תערובת קמח, אבל במדינה זו יש לחוש שמא זייפו בו תערובת קמח, ולכן המנהג כאשר הוא מובא בספינה ממקום גדולו להמבורג או לאמשטרדם שולח הרב שלווחיו לחתום החביות ומביאים אותם למקומות הללו מחותם עם כתב מהרב.

חיי אדם חלק ב-ג (הלכות שבת ומועדים) כלל קכז סעיף ג

צוקר [סוכר] שהוא כמו חול ונקרא "מושקאבאד" או "רויטין צוקער" [סוכר חום], שבזה לא נעשה עוד שום מלאכה, כתב אמ"ו בנודע ביהודה סי' כ"ד שכבר נתפשט המנהג שצריך להביא כתב הכשר מהאמבורג או מאמשטרדם, כי במדינות שגדל שם הקני צוקר, הקמח הוא [ביוקר] בכפלי כפלים, ולכן אין בו חשש. אבל במדינות אלו, יש לחוש שמזייפין ויש בו תערובות קמח, ולכן המנהג כאשר הוא מובא בספינה ממקום גדולו להאמבורג או אמשטרדם, שולח הרב שלוחו לחתום החביות, ומביאים אותו מחותם עם כתב הכשר מהרב. ויש עוד מין צוקר שנקרא "פודער" [אבקה], וזה כבר נתבשל במקום גידולו, ומכל מקום נתפשט המנהג בקצת מקומות לאכלו. ואמ"ו בנודע ביהודה [סי' כ"ג] כתב שאסור לאכלו בעין, רק שיבשל אותו קודם פסח כדי שיהיה לה בלח קודם פסח. ו"הוט צוקר" [סוכר גוש], נוהגין לאכלו בפסח, רק שצריך כתב הכשר. ומכל מקום אין מחזיקין "הוט צוקר" לחמץ גמור, ולכתחלה צריך למכרו כדין מכירת חמץ. ובדיעבד שלא מכרו, מותר. וכן "טיטין" [טבק] במקומות שמוכרים פעקליך (חבילות) שכבר נחתך לחתיכות קטנות, אין משתמשים אלא בכתב הכשר, שמזלפין עליו שכר (ודע שחקרתי אצל האומנין שעושים שנויף טאבאק, דהיינו ששואפין בחוטם הפעקיל טאבאק, מלחלחים אותם ביין נסך וידוע שייך נסך אסור בהנאה מדינא. ויש עדיין ב"ה אנשים יריאים שנוהגין כן, דמה שנוהגין להקל אינו אלא מטעם הפסד מרובה (ע' בי"ד סי' קכ"ז) ואם כן ראוי להם ליהדר שלא לשאוף אותו טאבאק). וכל אלו הדברים, מותר להשהותן בבית, ואין אוסרים תערובתן. ובלילות צוקר שמחפין בו פירות או בשמים, על פי רוב יש בו חמץ גמור:

שערי תשובה סימן תסז

[טו] וצוק"ר. עבה"ט ועיין בשו"ת נ"ב חלק א' סי' כ"ג ובמ"ת סי' ע"ב שכתב בפודר צוקר המביאים בחביות ויש חוששים לתערובות קמח וגם שמא החביות המה מהחביות שמוליכו בהם הקמח למדינה ההוא ששם גידולו וכתב שאם המוכר הוא מהסוחרים הגדולים אין למחות במקום שמנהג להקל ועכ"פ יזהרו שיקח הפודר ההוא בפני הישראל תיכף בפתיחת החביות וליקח באמצע החביות וע"ש וע"ש בח"א סי' כ"ד שכתב שבמקום גידולו אין לחוש לזיוף ששם קמח ביוקר כפלי כפלים מצוקר ולכן המנהג כשהוא מובא בספינה להמבורג או לאמשטרדם שולח הרב שלוחיו לחתום החביות ומשם מביאים אותם מחותם עם הכשר מהרב ע"ש ועיין בשאלת יעב"ץ ח"ב סי' ס"ה כו' שקיסטין צוקר מן ההפתק פשט היתרו עפ"י אמה"ג ז"ל ועיין בשו"ת תפארת צבי סי' י"ה וי"ט שכתב גם כן להתיר המובא בחביות ממרחקים ממקום גדילת הציקור בעצמו כמו לסוחרים א"י והצוקר הוא צבע ברוך ואין לחוש בו לתערובת קמח שהוא חשש רחוק שאינו שוה במראה אבל אם אינו צבע ברוך יש להחמיר קצת אף שזה יש לו ממקום גידולו ששם הקמח מ"מ גזירה דלמא אתי לאחלופי ליקח גם משאר סוחרים שהם מפנים בדרך הרב ההוא ומריקין מכלי אל כלי ואיכא למיחש דלמא במקום שהקמח בזול יערבו שם הקמח אף בתגר חיישינן ע"ש, ונראה שבמקום צורך או הפסד יש להתיר בזה שידוע שדרכו שכל השנה יבואו לו חביתין צוקר ממקום גדולם כמות שהם אף שאינו ברוך ונותנים לו כתב הכשר על החביתין שבאים לו על הדרך הזה וליכא למיחש לאחלופי לקנות ממי שאין לו כתב הכשר דמידע ידעי שודאי לא ניתן לו כתב הכשר רק אחר שעמדו על המחקר שאין בו חשש משא"כ מי שאין לו כתב הכשר הלוקח יחוש לעצמו.

Riddles of the week

שמות רבה (וילנא) פרשת וארא פרשה ט

והדגה אשר ביאור מתה אמר ר' אבין הלוי ברבי ממכת דם העשירו ישראל כיצד המצרי וישראל בבית אחד והגיגית מלאה מים ומצרי הלך למלאות הקיתון מתוכה מוציאה מליאה דם וישראל שותה מים מתוך הגיגית והמצרי אומר לו תן לי בידך מעט מים ונותן לו ונעשו דם ואומר לו נשתה אני ואתה מן קערה אחת וישראל שותה מים והמצרי דם, וכשהיה לוקח מישראל בדמים היה שותה מים מכאן העשירו ישראל.

תלמוד בבלי מסכת תענית דף כד עמוד א

אלעזר איש בירתא כד הוו חזו ליה גבאי צדקה הוו טשו מיניה, דכל מאי דהוה גביה יהיב להו. יומא חד הוה סליק לשוקא למיזבן נדוניא לברתיה, חזוהו גבאי צדקה טשו מיניה. אזל ורהט בתרייהו, אמר להו: אשבתיכו, במאי עסקיתו? אמרו ליה: ביתום ויתומה. אמר להן: העבודה! שהן קודמין לבתי. שקל כל דהוה בהדיה ויהב להו. פש ליה חד זוזא, זבן ליה חיטי, ואסיק שדייה באכלבא. אתאי דביתהו, אמרה לה לברתיה: מאי אייתי אבוך? - אמרה לה: כל מה דאייתי - באכלבא שדיתיה. אתיא למיפתח בבא דאכלבא חזת אכלבא דמליא חיטי, וקא נפקא בצינורא דדשא, ולא מיפתח בבא מחיטי. אזלא ברתיא לבי מדרשא, אמרה ליה: בא וראה מה עשה לך אוהבך! - אמר לה: העבודה! הרי הן הקדש עליך. ואין לך בהן אלא כאחד מעניי ישראל.

רש"י מסכת תענית דף כד עמוד א

אלא כאחד מעניי ישראל. משום דמעשה נסים הוא, ואסור לאדם להנות ממעשה נסים, כדאמר לעיל (כ, ב): ואם עושין לו נס מנכין לו מזכיותיו.

רש"י שמות פרשת בא פרק יב פסוק ו

והיה לכם למשמרת - זה לשון בקור שטעון בקור ממום ארבעה ימים קודם שחיטה, ומפני מה הקדים לקיחתו לשחיטתו ארבעה ימיםג מה שלא צוה כן בפסח דורות, היה ר' מתיא בן חרש אומר הרי הוא אומר (יחזקאל טז ח) ואעבור עליך ואראך והנה עתך עת דודים, הגיעה שבועה שנשבעתי לאברהם שאגאל את בניו ולא היו בידם מצות להתעסק בהם כדי שייגאלו, שנאמר (שם ז) ואת ערום ועריה, ונתן להם שתי מצות דם פסח ודם מילה, שמלו באותו הלילה, שנאמר (שם ו) מתבוססת בדמיך, בשני דמים, ואומר (זכרי' ט יא). גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו, ולפי שהיו שטופים בעבודה זרה אמר להם (פסוק כא) משכו וקחו לכם, משכו ידיכם מעבודה זרה וקחו לכם צאן של מצוה.

שמות רבה (וילנא) פרשת בא פרשה יט- ה

זאת חוקת הפסח, אמר ר"ש בן חלפתא כיון שיצאו ישראל ממצרים אמר הקדוש ברוך הוא למשה הזהר לישראל על מצות הפסח כל בן נכר לא יאכל בו וכל עבד איש מקנת כסף ומלתה אותו וגו' כיון שראו ישראל שפסל לערלים לאכול בפסח עמדו כל ישראל לשעה קלה ומלו כל עבדיהם ובניהם וכל מי שיצא עמהם שנאמר וילכו ויעשו בני ישראל, משל למלך שעשה משתה לאוהביו אמר המלך אם אין סימנטרי על כל המסובין אל יכנס אחד מהם לכאן, כך האלהים עשה משתה להם צלי אש על מצות ומרורים מפני שגאלן מן הצרה אמר להם אם אין חותמו של אברהם בבשרכם לא תטעמו ממנו, מיד כל הנולד במצרים נמולו לשעה קלה עליהם נאמר (תהלים נ) אספו לי חסידי כורתי בריתי עלי זבח, ורבותינו אמרו לא בקשו ישראל למול במצרים אלא כולם בטלו המילה במצרים חוץ משבטו של לוי שנאמר (דברים לג) וללוי אמר תומיך ואוריך, למה כי שמרו אמרתך ובריתך ינצורו במצרים, והיה הקדוש ברוך הוא מבקש לגאלן ולא היה להם זכות מה עשה הקדוש ברוך הוא קרא למשה ואמר לו לך ומהול אותם, וי"א שם היה יהושע שמל אותם שנא' (יהושע ה) ושוב מול את בני ישראל שנית והרבה מהן לא היו מקבלים עליהם למול אמר הקדוש ברוך הוא שיעשו הפסח וכיון שעשה משה את הפסח גזר הקדוש ברוך הוא לד' רוחות העולם ונושבות בג"ע מן הרוחות שבג"ע הלכו ונדבקו באותו הפסח שנאמר (שיר /השירים/ ד) עורי צפון ובואי תימן והיה ריחו הולך מהלך מ' יום נתכנסו כל ישראל אצל משה אמרו לו בבקשה ממך האכילנו מפסחך מפני שהיו עייפים מן הריח היה אומר הקדוש ברוך הוא אם אין אתם נימולין אין אתם אוכלין שנאמר ויאמר ה' אל משה ואל אהרן זאת חקת הפסח וגו' מיד נתנו עצמן ומלו ונתערב דם הפסח בדם המילה והקב"ה עובר ונוטל כאו"א ונושקו ומברכו שנאמר (יחזקאל טז) ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך וגו' חיי בדם פסח, חיי בדם מילה.

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף עא עמוד א

ת"ש: אין לי אלא מילת זכריו בשעת עשיה, ועבדיו בשעת אכילה, מנין ליתן את האמור של זה בזה ואת האמור של זה בזה?
ת"ל: אז אז לגזירה שוה; בשלמא עבדיו משכחת לה דאיתנהו בשעת אכילה וליתנהו בשעת עשיה, כגון דזבנינהו ביני ביני, אלא זכריו דאיתנהו בשעת אכילה וליתנהו בשעת עשיה היכי משכחת לה? לאו דאתילוד בין עשיה לאכילה, ש"מ:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מילה סימן רסב סעיף א

אין מלין עד שתנץ החמה ביום השמיני ללידתו. ומשעלה עמוד השחר יצא). (ב"י ממשנה פ"ב דמגילה). וכל היום כשר למילה,
אלא שזריזין מקדימים למצות ומלין מיד בבקר. ואפילו מילה שלא בזמנה אינה אלא ביום.

Selected audio from our listeners

Answers to the question

Answers to the questions 1 *click here*

Answers to the questions 2 *click here*

Answers to the questions 3 *click here*

Answers to the questions 4 *click here*

Answers to the questions 5 *click here*

Answers to the questions 6 *click here*

Answers to the questions 7 *click here*

Answers to the questions 8 *click here*

Comments on the Show

Comments on the show **1** *click here*

Comments on the show **2** *click here*

Comments on the show **3** *click here*

Comments on the show **4** *click here*

Comments on the show **5** *click here*

Comments on the show **6** *click here*

Comments on the show **7** *click here*

Comments on the show **8** *click here*

Comments on the show **9** *click here*

Comments on the show **10** *click here*

Comments on the show **11** *click here*

Comments on the show **12** *click here*

Comments on Previous Shows

Show 201- The movement towards Chassidus

Comment 1 *click here*

Comment 2 *click here*

To see the references of the above comment *click here*

Selected emails from our listeners

Comments on the show

Gutt Voch

Another fabulous episode on another extremely important and difficult topic. You could probably easily do another dozen episodes on kashrus and only touch the surface. Sadly, all interviewees were hesitant and vague when you asked tough questions.

Points I would mention..

The CRC from Chicago lists acceptable Hechsherim from around the world. I don't know what they base that determination on, but it is still a good service. Being originally from Chicago and knowing many of the people in the CRC over the years, I would trust anything they say. It was mentioned in passing, but I felt it necessary to mention more directly. I have also been able to easily converse with them and ask them questions via their website and via their twitter and Facebook accounts and get clear answers quickly.

http://www.crcweb.org/agency_list.php

If you do a future episode on kashrus, especially Kashrus in Eretz Yisrael, I would like the OU to be asked about their division in Israel - OU Israel. In the Yeshivish community in Eretz Yisrael, many, perhaps even most, will not eat OU Israel, definitely not for meat/chicken, and Yeshivish Rabbonim tend to recommend against it. This is even people who eat OU in the USA. I would like to know if OU Israel is adhering to different standards, and why their Israel division is treated any differently.

Further, I don't remember which interviewee discussed this, but, in my opinion, looking into Hechsherim is not the same as checking out a potential Shidduch. If someone is recommended for my daughter, I can easily find someone from the same community as the person and get some information and follow a few leads and find out what I need to know, even if it might be difficult to get 100% of the information I want. I can pretty easily get almost all of it. With Hechsherim I can ask around and follow all the leads and still not get any real information. Nobody else knows either, unless they work in the field and then won't say anything. Anybody you ask will only be able to tell you what he

heard or what he thinks, but almost nobody out there has any first-hand information about the Hechsherim. Very few people really know the standards of the different organizations. We decide which to rely on by word of mouth and reputation.

Also, many of the standards that we might hear about seem rather arbitrary. Shulchan Aruch does not talk about how many chickens can be Shechted in a Shlachthouse per minute, yet Hechsherim who say anything will tell you that in that Hechsher they Shecht x number per minute but we only Shecht y per minute. That might be better or might not be better, but both numbers chosen seem arbitrary, and would also depend on how many Shochtim and Mashgichim each are using at any given time. Also, how does each Hechsher decide which Chumros to employ - this one checks Tzomes Hagidin and the other salts better and the third has a Chassidishe knife.

Kol Tuv

Rafi Goldmeier

Shavua Tov!

I loved your most recent episode. As someone living in Eretz Yisrael, I can relate to the confusion. There are a few points I would recommend covering.

There is a widespread perception that the OU Israel is not the same quality and standard as OU in the US and is far from reliable. Chickens under the OU Israel are often far less expensive, but many believe it is not up to standard. I have even heard Rabbanim say in public that the OU Israel is not the standard of the OU in America. There have also been bloggers that published examples of issues with OU Israel specifically at hotels. Personally, I contacted the OU in the US and was told that the standards are the same. But I think this is an issue worth bringing up, as there is a great deal of confusion and misinformation in EY about the OU.

I have a neighbor who learned in Kollel, has Semicha and at one point, he had a restaurant in Ramat Bet Shemesh. He had years when a major Badatz came in, ate a bit and then gave him an updated Teudah. They rarely checked anything, relying on the

local Rabbanut. He is a real Yarei Shamayim and he would not name names. His point to me was that a brand name on a Hashgacha is not enough. You have to speak with the Mashgiach and the store manager, and make your own judgement. He now eats Rabbanut in the same way as he would eat a Badatz, only after checking it out himself. As an FYI, even Rabbanut Ragil only allows Gush Katif vegetables.

Please let me know if you would like an introduction. Not sure if he would speak about this in public.

I recommend speaking with the guy from Jerusalem Kosher News. I think his name is Yechiel. When we made Aliyah eight years ago our Rav sent us to his lecture before he would Pasken for us on kashrus. This guy used to do an independent audit of the major Hashgachos in EY every year. He published his findings under the guidance of leading Rabbanim in Ramat Beit Shemesh. He is not a Rav, just an educated consumer who has incredible hands-on experience and has a local reputation as someone who will share the facts not the fear, speculation or politics. On his guidance, I now check public catering at Simchas and even in Yeshivos. There are a number of yeshivas in EY with catering that has no Hashgacha, does not check for bugs in grains etc. Sometimes, you end up with far better standards by sticking with a proven standard that is lower, than a higher standard with no oversight or endorsement.

Kol tuv and Tizku L'Mitzvos!

Avi Burg

Your Shiur last night was extremely informative. It was mentioned that in Israel the Minhag is that the Shochet holds the chicken while he Shechts and in America a gentile holds the chicken. I was Zoche to speak with a Shochet who worked both in Israel and at Empire. I asked him which Shechita does he prefer. He told me that the Shechita in America is superior because a very crucial concern by Shechita is that the Shochet maintains his concentration in order to perform a proper Shechita. When a Shochet is tired, which is common since they Shecht over a thousand chickens each shift, he may

lose this necessary concentration. In America where the gentile does the physical activity of picking up and holding each chicken it is much easier to concentrate.

It was mentioned that Kashruth organizations give a Hechsher for soap although it is not necessary. I would be very interested in knowing what the percentage of problems are found (if any) in dairy and parve products for those consumers who rely on the heter of Rav Moshe and other great Poskim for Cholorv Yisroel and Pas and Bishul Yisroel. How often is a Hagaloh required to be done and how often is it done with water as required by many Poskim? Since the government requires all ingredients that exceed 2% to be listed and there are lab tests that can easily verify the ingredients, what is the actual incidence when a Treif ingredient is found? In addition the use of Animal Shortening is no longer common. My family was in America for over 120 years. Until the 1960's everyone relied on reading the ingredients to determine if something produced was kosher even though it was very common to use animal shortening. I know that many Gedolim came from Europe and ate in these American homes.

Today, in America, there may be very few non-meat products with Treife ingredients. I was in Peekskill, New York and we were told that the local Orthodox Synagogue served bread sold by Shop-Rite with a Hechsher. However, the Shop Rite supermarket re-heated every morning all bread and cakes to make them taste fresher. The Rabbi and I got permission from Shop-Rite to look at every one of the over 150 products that were re-heated in their oven. After carefully reading the ingredients of over 150 products we found only one product that had, glycerin, a questionable ingredient. Since the glycerin was a Issur Belua (an absorbed Issur), then there would not be a problem even if the kosher bread touched this product (very unlikely) during the re-heating process.

Raphael Z. Grossman

Regarding the upcoming "Headlines" podcast episodes focusing on Kashrus, I strongly recommend interviewing Rabbanim from "Kosharot" organization. They are an Israel based org and have a list of "Hashgachot" which they recommend and update from time to time according to their findings.

I think it would be very enlightening to hear their intake especially in light of Rav Lichtenstein's pressing question of how can the simple Jew, who has no access to the "Internals" of each Hashgacha, can decide which Hashgachot are good enough for him. If I'm not mistaken, Rav Moshe Katz is an English speaker.

You can find information about them here:

<https://www.kosharot.co.il>

https://he.m.wikipedia.org/wiki/עמותה_כושרות

Regardless, I very much enjoy the show and appreciate that you deal head on with contemporary Halachic issues.

Thanks,

Jonathan

Mr. Lichtenstien,

I appreciate your latest show especially when Rabbi Auerbach was willing to name names. It is completely understandable that a Mashgiach of one agency cannot speak about another agency as he may open himself up to a libel suit or simple slander causing him to lose his job.

Nonetheless, after listening to your latest show, it seems there are two distinct questions that need to be addressed with every Hashgacha. First is the policy and second is the implementation of that policy. In terms of policy, every Hashgacha around the world has a certain set of Halachik standards and policy that they abide by. For example, American Hashgachos are generally Makil with regard to checking the צומת הגידין whereas in Israel the general approach of the Mehadrin Hashgachos is to be Machmir. Additionally, חלב ישראל פת ישראל are hot topics that vary greatly from one Hashgacha to the next.

Second, is the implementation of that policy. When I moved to Israel, I was told that a certain Hashgacha has excellent policies but the Mashgichim on the ground are not implementing that policy up to the requisite standard.

For many years, various Rabbunut Hashgachos in Israel had excellent implementation but were very Mekil in policy to accommodate for the not-yet-Frum in their cities. Alternatively, from your latest show, it seems that the policies of the SKS Hashgacha maybe good but the implementation is severely lacking. It is probably much more difficult to uncover where the implementation is lacking; however, I believe that is a much more severe issue.

I believe many of the Rabbanim interviewed were intertwining these two distinct categories and blurring the issues. I think everyone in the world agrees that the OU has excellent processes of implementation. They are a highly professional organization that spares no cost to implement the standard of kashrus they proscribe to. Perhaps when Rabbi Auerbach mentioned that the Hashgachos in Israel are on a higher level of Kashrus than the OU, he was referring to the policies themselves.

I understand the practical benefit of the style of show you presented. It was informative and relevant to every family to know how to shop. However, I think it would be helpful to re-investigate the Halachik differences between the different Hashgachos comparing the Chassidishe Hashgachos, the national Hashgachos, and the local Hashgachos. For example, I am curious how the different Hashgachos deal with checking vegetables, eggs, or using כלים שאינם בני יומן for Pareve products.

The Rabbanim of the communities who need to Pasken for their constituent may argue on a Psak of a particular Hashgacha.

YET, more essential is to uncover which Hashgacha does not implement their policy adequately. I know that in Israel this is perhaps the biggest difference between various different Mehadrin Hashgachos. Yechiel Spero spent many years investigating in Israel which Hashgachos did not implement their own policies. I have also had many conversations with members of various Hashgachos in Israel that can report about what they see in the plants. Since most plants have multiple Hashgachos simultaneously they play a check and balance on each other.

As a Rebbi of American post-high school boys in Israel, I constantly am questioned about which Hashgachos are good. Knowing that later question answers MOST questions the Bachurim ask. Once I know what the real question is I can redirect them

to their Rabbanim to ask an informed question. Last week, I received a call from a former student who was planning on going to a particular restaurant. He asked if he can eat the meat there since the Shechita was Sefardi. I spoke to the Mashgiach who explained to me that the policy is to use Sefardi Shechita but he has never checked any of the meat deliveries personally. I explained to the student that he really has two questions. One, can he rely on the store owner and workers that they follow the policies implemented, and second, a much simpler question, if his Rav had a problem with Sefardi Shechita. (Generally, Sefardi Shechita is more Machmir but perhaps his Rav had a particular issue with something. I am not a Rav or בקי in Shechita.)

Again, thank you immensely for your wonderful and informative show.

Kol Tuv,

Mickey Ellman

Thank you so much for your informative show on American Hechsherim.

You should definitely also do a show on Israeli Hechsherim, people are so ignorant unfortunately. For the interview I highly recommend Rav Shmuel Weiner. He is from the biggest Mayvinim in Kashrus in Eretz Yisroel, a tremendous Talmid Chachom and a Mishamesh Talmidei Chachomim. He is a Rav in the Ramat Eshkol of Zichron Nosson Tzvi, and Posek. Additionally he's a Rosh Kollel in the morning, and is in the afternoon at Rabbi Senters Yeshiva and Yeshivas Toras Moshe respectively. He is very involved in Kashrus and has his own organization that is actually non-profit as in it DOESN'T charge and only serves to assure that the Hechsher of the store is up to standard and reliable. His number is 058-840-4152. You'll be very satisfied.

Thank you as always,

Ephraim Berger

Hi Rabbi Dovid

I would just like to say that I thoroughly enjoy your "Yeshiva", it's my first phone call every Motzoei Shabbos.

I am really finding the kashrus subject very interesting and educating.

In regards to the Chasidish Hechsherim, I would like to recommend you calling one of the respected Hechsherim (as opposed to this Rabbi Halbershtam), and hear their view point.

Their main argument is that there are Kulos in the OU and in the other major organizations, out of necessity to certify huge companies.

e.g. 1- Pringles have a big Kula from Horav Belsky zt"l, {that because it's in mid process it is not considered Bishul Aku"m.

2- The Geder of עולה על שולחן מליכים that there are many Shitos.

3- The Geder of מועט המצוי

4- If you can be פוגם לכתחילה to Kasher within 24 hours of use.

And many more.

[They will all agree that EVERYONE uses the OU and thanks to their transparency, it's easy to verify on each ingredient if it uses any Kulos, and its grade level in regards to kashrus issues]

I would recommend you calling Rabbi Asher Eckstien, that has one of the very respected Hechsherim in Boro Park, and is also one of the Rabbonim of the OK.

His Phone number is 917-514-8028

In regards to Israeli Hechsheirim I think you should call Rabbi Zaritski that is considered to be one of the big experts, and gives Hechseirim on hotels etc.

Hatzlocha Rabbo and thanks again,

E. Schon

Rabbi Elefant

שולחן ערוך חושן משפט הלכות דיינים סימן ט סעיף ה

הנוטל שכר לדון כל דיניו שדן בטלים, אלא א"כ ידוע שלא נטל בהם שכר.

רמ"א חושן משפט הלכות עדות סימן לד סעיף יח

הגה: כל מי שנוטל שכר להעיד עדותו בטלה, כמו הנוטל שכר לדון, כמו שנתבאר לעיל סימן ט' סעיף ה', ואינן צריכים הכרזה אלא הדין והעדות בטל מעצמו.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שכו סעיף י

מותר לרחוץ ידיו במורסן. הגה: דגיבול כלאחר יד, שרי; ואסור לרחוץ ידיו במלח (אגודה), וכ"ש בבורית שקורין זיי"ף בל"א (בנימין זאב סימן ר"ו), או בשאר חלב שנימוח על ידיו והוי נולד (פרק במה אשה וסמ"ג והגה"מ פכ"א וטור סי' שכ"א).

ביאור הלכה שם

בשאר חלב וכו' - עיין בביאור הגר"א שדעתו כדעת הרבה מגדולי הפוסקים דאף בחול אסור דסיכה כשתיה ועכ"פ מדרבנן אסור ודלא כר"ת וסייעתו שהתירו בזה לגמרי. מיהו מנהג העולם לרחוץ בבורית שלנו הנעשים מחלב ורק איזה מדקדקים זהירין בזה. ואם מצוי להשיג בורית שנעשים שלא מחלב בודאי נכון לחוש לדעת המחמירין בזה:

ערוך השולחן יורה דעה סימן קיט סעיף יא

דזה שכתבנו דכשהוא חשוד על דבר אחד רחוק מלקרותו מוחזק בכשרות אינו כן דזה שכתב הרמב"ם מוחזק בכשרות אין הכוונה שיהיה ירא אלהים מרבים או חסיד וצדיק אלא כל שמתנהג ע"פ דת ישראל מניח טלית ותפילין ומתפלל ג' פעמים בכל יום ונוטל ידיו לאכילה ומנהיג את בני ביתו בכשרות דת תורתנו הקדושה זה נקרא מוחזק בכשרות ויכול להיות שבאיזה פרט הוא חשוד מפני קלות הדבר בעיניו ולכל הדברים הוא מוחזק בכשרות וראיה לדבר זה שהרי מצינו בבכורות שהכהנים חשודים היו להטיל מום בבכור ולכן אינם נאמנים כשאומרים מום זה נפל מעצמו דאם כן נאמר דכל הכהנים לא נקראו מוחזקים בכשרות וכן הוא בכל הדברים ולכן זה ששינוי בבכורות שם החשוד על וכו' דמזה מבואר דמאינו חשוד רשאים לקנות מייריין באנשים שאנו מכירין אותם ליהודים מוחזקים בכשרות ולבד בפרט זה הוא חשוד אבל מאדם שאין מכירין אותו כלל אין לוקחין ממנו כדברי הרמב"ם ולפ"ז גם בכל הדברים שצריך מוחזק בכשרות אין הכוונה לצדיק וחסיד או ירא אלקים מרבים אלא שמתנהג בדת ישראל כמ"ש ואין נ"מ בין הרמב"ם לרש"י והראב"ד לדינא אלא לאדם שאין מכירין אותו כלל אבל כל שמכירין אותו אין ביניהם מחלוקת דאם מתנהג בדת ישראל גם להרמב"ם מותר לקנות ממנו ואם הוא מיקל במצות ואיסורים פשיטא שהוא חשוד וגם לרש"י והראב"ד אסור לקנות ממנו בלא עדות וכן מוכח מדברי הרמב"ם עצמו שכתב דמתארח אצל בעה"ב מותר לאכול אצלו אף על פי שאינו מכירו אלא יודע שהוא יהודי בלבד ע"ש מכלל דלקנות ממנו צריך לידע שגם מתנהג על צד היהדות ולא יותר.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מאכלי עובדי כוכבים סימן קיט סעיף א

החשוד לאכול דברים האסורים, בין אם הוא חשוד באיסור תורה בין אם הוא חשוד באיסור דרבנן, אין לסמוך עליו בהם; ואם נתארח עמו, לא יאכל משלו מדברים שהוא חשוד עליהם. הגה: וי"א אפילו ממי שאינו חשוד, רק שאין מכירין אותו שהוא מוחזק בכשרות אסור לקנות ממנו יין או שאר דברים שיש לחוש לאיסור. מיהו אם נתארח אצלו, אוכל עמו (ב"י בשם הרמב"ם פי"א דמ"א ופ"ג הכ"א).

בית הלל יו"ד סוף סימן סה

ביין כח"מ סימן רכ"ט : ה' א"כ היה מוסק בכשרות :
והוא בטור נשם הרמב"ם ועיין לקמן כפי' קי"ט ס"א בנ"ה שכתב
וי"א אפי' ממי שאינו חשוד רק שאינו מכירין שהוא מוסק בכשרות
אסור לקנות ממנו יין או שאר דברים שיש לחוש לאיסור שיהיו אס
נתארח אצלו כ"י נשם הרמב"ם פי"א דמ"א עכ"ל . ועוה יראה
שתיקנו כפנקס המדינה שלא ליקח שום דבר מאכל או יין אלא אם
בין שיש בידו כתוב וחתום מאיזה אכ"ד טעשה להכשר טקורין
כשר כריב"ל ואף אם הוא מוסק בכשרות טעם לא עלוג אכן אם
אידע שכאבד ממנו הכתב ראינו והוא מוסק בכשרות יח להאמינו
אף בלא כתב ולסמוך עליו ככ"ל . ועיין לעיל סימן י"ט עה

